

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ

КАФЕДРА ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВОДНОГО
ТРАНСПОРТУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

к.ю.н., доцент Олександр ЄЛІАЗАРОВ

« 29 » 08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЗАЦІЯ КРУЇЗНОГО СЕРВІСУ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітньо-професійна програма	«Круїзний бізнес»

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Організація круїзного сервісу» для здобувачів денної та заочної форм навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 242 «Туризм» ОПП «Круїзний бізнес». Київ : ДУІТ, 2023. – 15 с.

Розробник:

Скляренко Інна Юріївна, к.п.н., доцент,
доцент кафедри інфраструктури та інноваційних технологій водного транспорту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інфраструктури та інноваційних технологій водного транспорту

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2023 року

В.о. завідувача кафедри ІТВТ
PhD

 Світлана БОЙКО

@ Скляренко І.Ю., 2023 рік

@ Скляренко І.Ю., 2024 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
 ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень, ступінь освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування	Обов'язкова	
	Спеціальність: 242 Туризм		
	Освітня програма: Круїзний бізнес		
Змістових модулів – 2		Рік підготовки	
		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: (другий) магістерський	16 год.	6
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
	Ступінь вищої освіти: магістр	Самостійна робота	
		60 год.	80
		Вид контролю:	
		іспит	іспит

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33/67

для заочної форми навчання – 11/89

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Організація круїзного сервісу» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «242 Туризм».

Вивчення дисципліни «Організація круїзного сервісу» ґрунтується на раніше отриманих здобувачами знаннях, практичних вміннях та навичках з таких дисциплін як «Рекреаційні туристичні системи світу і України», «Туризмологія та управління якістю в туризмі», «Організацію круїзного туризму» та ін., що викладаються здобувачам спеціальності «Туризм» рівня вищої освіти «магістр».

Метою дисципліни є формування системи теоретичних знань з організації круїзного сервісу та практичних вмінь формування круїзного туристичного продукту і обслуговування туристів, оцінки якості круїзних послуг

Завданням вивчення навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів фаху з питань:

- здобуття практичних навичок формування асортименту туристичного продукту (турів), етапів планування туристичних подорожей, програмного їх забезпечення;

- оволодіння знаннями щодо сучасного стану ринку перевезень туристів на морському транспорті, класів перельоту, системи тарифікації та пільг на послуги, технології обслуговування туристів і організації чартерних рейсів;

- набуття професійних знань та навичок щодо технології та організації туристичних подорожей; страхування в туризмі; визначення прав і обов'язків туристів, умов виконання претензійної роботи в туризмі; параметрів створення турпродукту підприємства, форм активізації туристів, умов бронювання туристичного обслуговування.

- отримання знань і вмінь щодо принципів формування програм перебування туристів, включення різновидів програмних заходів відповідно до: мети подорожі, запитів споживачів, сезонності, атрактивності маршруту тощо.

У ході вивчення дисципліни здобувачі мають набути такі **фахові компетентності**:

- здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності;

- здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному професійному середовищі;

- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Організація та проведення туристичних подорожей

Тема 1. Основні поняття та історія розвитку дисципліни. Етапи розвитку круїзного туризму. Поняття «круїзний туризм», «круїзна туристична послуга», «сервісна послуга» у вітчизняній науковій літературі. Особливістю сервісу під час круїзів.

Тема 2. Сучасний світовий круїзний туризм Тенденції розвитку круїзного ринку. Основні регіони морських круїзів Круїзи на яхтах і поромах

Тема 3. Класи лайнерів. Особливості поділу лайнерів на класи. Клас «стандарт», «преміум», «люкс». Відмінності у сервісі на лайнерах класу «стандарт», «преміум», «люкс». Круїзні компанії класів «стандарт», «преміум», «люкс».

Тема 4. Розміщення туриста. Правила поведінки пасажирів на борту морського лайнера. Категорії кают: внутрішня каюта, зовнішня з вікном та обмеженим видом, зовнішня з вікном, family каюта, зовнішня з балконом, сьют, каюти, об'єднані внутрішніми дверима. Особливості обладнання кают для пасажирів з обмеженими можливостями.

Змістовий модуль 2.

Організація туристичних сервісу. Туристичні формальності при організації подорожей

Тема 1. Обслуговування туристів на борту. Круїзна картка. Наземне і бортове обслуговуванню пасажирів під час річкових круїзах. Послуги на борту: платні й безкоштовні, основні й додаткові. Відмінності сервісу у категоріях bella, fantastica, wellness на лайнерах MSC. Обслуговування туристів VIP-класу.

Тема 2. Екскурсійне обслуговування Екскурсійне обслуговування на борту. Додаткові послуги у портах. Попереднє замовлення екскурсійних послуг. Особливості роботи гідів.

Тема 3. Послуги для дітей під час круїзу. Дитячі клуби на лайнерах. Дитячий клуб для дітей до 3 років. MSC BabyCare, MSCBabyTime. Послуги для дітей віком до 3 років. Міні клуби для дітей від 3 до 6 років. Клуб юніорів від 7-11 років. Розваги поза приміщень клубів. Розваги для усієї родини. Молодіжні клуби (12-14 років). Клуб для підлітків (15-17 років). Послуги у басейнах та гірках для дітей. Харчування на борту для дітей різних вікових груп.

Тема 4. Послуги харчування під час круїзу. Послуги харчування за системою «усе включено», в головних ресторанах та на шведських столах. Додаткові платні послуги з харчування. Обслуговування у каютах. Харчування пасажирів з дітьми.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність планувати і виконувати наукові та/ або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК8. Здатність використовувати прикладні підходи для вирішення проблем морського та річкового туризму.

СК9. Здатність до організації та управління в морському та річковому туризмі.

СК10. Здатність до підприємницької діяльності в морському та річковому туризмі.

Програмні результати навчання

Після вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати набуті результати навчання:

ПРН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ПРН 9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

ПРН 10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

ПРН 11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

ПРН 13. Застосовувати знання для використання прикладних підходів при вирішенні проблем морського та річкового туризму.

ПРН 14. Використовувати спеціалізовані знання та уміння для організації управління в морському та річковому туризмі, в т.ч. круїзних перевезень.

ПРН 15. Використовувати спеціалізовані знання та уміння для ведення підприємницької діяльності в морському та річковому туризмі.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	13
Змістовий модуль 1. Організація та проведення туристичних подорожей												
Тема 1. Основні поняття та історія розвитку дисципліни	14	2	2			10	14	2				12
Тема 2. Сучасний світовий круїзний туризм	16	2	4			10	16		2			14
Тема 3. Класи лайнерів.	16	2	4			10	16	2				14
Тема 4. Розміщення туриста	14	2	2			10	16		2			14
Разом за змістовим модулем 1	60	8	12			40	62	4	4			54
Змістовий модуль 2. Організація туристичного сервісу. Туристичні формальності при організації подорожей												
Тема 1. Обслуговування туристів на борту	14	2	2			10	14	2				12
Тема 2 Екскурсійне обслуговування	16	2	4			10	14					14
Тема 3. Послуги для дітей під час круїзу	16	2	4			10	16		2			14
Тема 4. Послуги харчування під час круїзу	14	2	2			10	14					14
Разом за змістовим модулем 2	60	8	12			40	58	2	2		2	54
Всього за семестр	120	14	24			80	120	6	6			108

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено планом)

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н.
Змістовий модуль 1. Організація та проведення туристичних подорожей			
1	Круїзна картка ^[1] Наземне і бортове обслуговуванню пасажирів під час річкових круїзах ^[SEP]	4	2
2	Екскурсійне обслуговування на борту. Додаткові послуги у портах. ^[1] ^[SEP]	2	0
3	Послуги харчування за системою «усе включено», в головних ресторанах та на шведських столах. ^[1] ^[SEP]	4	0
4	Системи забезпечення безпеки на борту. ^[1] ^[SEP]	2	2
Змістовий модуль 2. Організація туристичного сервісу. Туристичні формальності при організації подорожей			
5	Особливості культурно-розважального сервісу на міжнародних ^[1] молодіжних круїзах. ^[1] ^[SEP]	4	0
6	Організація морських круїзів: тематичні круїзи. ^[1] Характеристика ведучих операторів річкових круїзів. ^[1] ^[SEP]	2	2
7	Екскурсійне обслуговування на борту. Додаткові послуги у портах. ^[1] Попереднє замовлення екскурсійних послуг. Особливості роботи гідів. ^[SEP]	4	0
8	Обслуговування на борту окремих категорій клієнтів: з дітьми, людей поважного віку, пасажирів з особливими потребами. ^[1] Мобільний супровід на борту. ^[1] ^[SEP]	2	0
	Разом	24	6

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (не передбачено планом)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н.
Змістовий модуль 1. Організація та проведення туристичних подорожей			

1	Характеристика ведучих операторів річкових круїзів.	10	10
2	Стан та перспективи розвитку круїзного туризму в Україні на початку ХХІ ст.	8	10
3	Переваги і мотивація круїзного відпочинку.	6	10
4	Обслуговування туристів на морських круїзних суднах.	8	10
5	Умови комфортабельності на судах і в каютах. Класифікація і види кают на морських лайнерах. ^[1] _[SEP]	6	10
6	Ексклюзивні різновиди круїзного туризму: «льодовий», «дослідницький», круїзний туризм «у високих широтах» та «у південних морях». ^[1] _[SEP]	8	10
7	Правові основи регулювання перевезень пасажирів морським транспортом	6	10
8	Сучасний стан і розвиток ринку річкових круїзів. ^[1] _[SEP]	6	4
Змістовий модуль 2. Організація туристичного сервісу. Туристичні формальності при організації подорожей			
1	Обладнання кают для пасажирів з обмеженими можливостями.	6	10
2	Шляхи вдосконалення та перспективи розвитку українського круїзного ринку. ^[1] _[SEP]	4	6
3	Концепція розваг на лайнерах круїзів класу «люкс», «преміум», «стандарт». ^[1] _[SEP]	6	10
4	Специфіка організації дозвілля на круїзних лайнерах.	6	8
	Разом	80	108

Підсумкова тека: контрольна робота. Іспит.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Проведення лекційних і практичних занять, слайдові презентації (у програмі Power Point) з кожної теми, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Виконання модульних контрольних робіт, індивідуальних завдань, самостійне вивчення окремих тем курсу.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним проміжним та підсумковим контролюми. Поточний контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів під час обговорення теоретичних питань. Модульний проміжний контроль проводиться з метою визначення стану поточної успішності студентів за певний період навчання. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання.

Контроль самостійної роботи здійснюється:
з лекційного матеріалу — шляхом перевірки конспектів;
з практичних занять — за допомогою перевірки виконаних завдань.

Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання.

Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінювання результатів навчання здобувачів за семестр. Підсумковий семестровий контроль знань відбувається на іспиті у письмовій формі. Екзаменаційний білет включає 4 питання.

ОЦІНЮВАННЯ	
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Іспит				
Питання 1	Питання 2	Питання 3	Питання 4	СУМА
10 балів	10 балів	10 балів	10 балів	40 балів

Практичні заняття						
п/р 1,2	п/р 3,4	п/р 5,6	п/р 7,8	п/р 9,10	п/р 11,12	СУМА
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	30 балів

Контрольні роботи (МКР)		
МКР 1	МКР 2	СУМА
10 балів	10 балів	20 балів

Підсумкова оцінка виставляється з урахуванням суми всіх балів, з додаванням 10 балів за ведення конспекта.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90—100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання

			виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80—89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками.
75—79		С	«Добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією - двома значними помилками.
65—74	Задовільно («зараховано»)	Д	«Задовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60—64		Е	«Достатньо» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21—59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1—20		F	«Безумовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

Питання для підсумкового контролю

1. Круїзна індустрія: історія розвитку і сучасний стан.
2. Концепція «стиль життя» круїзного відпочинку.
3. Переваги і мотивація круїзного відпочинку.
4. Сервіс на водному транспорті в пасажирських перевезеннях.
5. Соціальне значення транспортного обслуговування людей і загальні поняття про сервіс.
6. Задачі транспортного сервісу в пасажирських перевезеннях.
7. Поняття «потреба», «бажання», «попит» людей в перевезеннях.
8. Особливості організації круїзних перевезень на водному транспорті.
9. Правові основи перевезень пасажирів водними видами транспорту.
10. Класифікація морських круїзів.
11. Класи круїзних компаній і їх характеристика.
12. Система визначення категорій круїзних лайнерів (довідник Берліца). Бальна оцінка і система «зірок».
13. Обслуговування туристів на морських круїзних суднах.
14. Обслуговування туристів на річкових круїзних суднах.
15. Сервіс при наданні послуг харчування в круїзному туризмі.
16. Сервіс при наданні послуг розважально-дозвіллевого характеру в сучасному круїзному туризмі.
17. Правила поведінки пасажирів на борту морського лайнера.
18. Обладнання кают для пасажирів з обмеженими можливостями.
19. Умови комфортабельності на судах і в каютах. Класифікація і види кают на морських лайнерах.
20. Особливості екскурсійно-експедиційного сервісу.
21. Ексклюзивні різновиди круїзного туризму: «льодовий», «дослідницький», круїзний туризм «у високих широтах» та «у південних морях».
22. Основні регіони морських круїзів.
23. Система обслуговування туристів в морських круїзах.

- 24.Круїзний відпочинок: основні і додаткові послуги.
- 25.Інфраструктура сервісу в основних категоріях круїзного туризму.
- 26.Сучасний стан і розвиток ринку річкових круїзів.
- 27.Розвиток річкових круїзів в Україні.
- 28.Класифікація річкових перевезень і круїзів.
- 29.Основні регіони річкових круїзів.
- 30.Провідні оператори річкових круїзів в Україні та закордоном.
- 31.Наземне і бортове обслуговування пасажирів в річкових круїзах.
- 32.Круїзи на яхтах і поромах.
- 33.Основні види страхування в туризмі.
- 34.Страхування засобів водного транспорту. Правові основи страхування в Україні.
- 35.Правові основи регулювання перевезень пасажирів морським транспортом.
- 36.Система забезпечення безпеки на борту.
- 37.Становлення й розвиток вітчизняного круїзного туризму
- 38.Сервіс в українському круїзному туризмі радянського періоду
- 39.Сучасний стан та тенденції круїзного ринку в Україні.
- 40.Річкові круїзи в Україні.
- 41.Шляхи вдосконалення та перспективи розвитку українського круїзного ринку .
- 42.Основні регіони морських круїзів: Середземномор'я та Європа
- 43.Основні регіони морських круїзів: Америка, Азія й Трансатлантика
- 44.Морські круїзи до Ісландії.
- 45.Круїзні маршрути до берегів Антарктиди та до Північного полюсу.
- 46.Особливості культурно-розважального сервісу на міжнародних молодіжних круїзах.
- 47.Концепція розваг на лайнерах круїзів класу «люкс», «преміум», «стандарт».
- 48.Поняття і види водних перевезень.
- 49.Характеристика провідних світових круїзних компаній і операторів морських круїзів.
- 50.Сервісний збір в круїзному бізнесі.
- 51.Поняття «сервіс», «послуга», «сервісна послуга», «сервісна діяльність», «культура сервісу».

52. Специфіка організації дозвілля на круїзних лайнерах.
53. Анімаційна складова у вітчизняних річкових круїзах.
54. Конкурентні переваги Чорноморського регіону з позицій розвитку масового круїзного туризму.
55. Сучасний стан круїзного судноплавства на Чорному морі.
56. Економічний ефект круїзного туризму.
57. Анексія Криму Росією та її наслідки для круїзного туризму України.
58. Міжнародна організація яка займається пропагандою індустрії круїзів.
59. Провідні міжнародні організації в галузі транспортно-морських перевезень.
60. Основні переваги та недоліки пасажирського водного транспорту

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ВИКОРИСТАННЯ

1. Азарян О. М. Аналіз комплексу маркетингу на міжнародному ринку туристичних послуг: монографія / О. М. Азарян. – Донецьк: Вид-во ДонНУЕТ імені М. Туган Барановського, 2005. – 135 с.
2. Антоненко І. Я. Формування інноваційного продукту круїзного туризму: монографія / І. Я. Антоненко, І. Л. Мельник ; Київ. ун-т туризму, екон. і права. – Київ: Сталь, 2016. – 248 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навч. посібник – Чернівці: Книги– XXI, 2008. – 330 с.
4. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Поколюдна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.
5. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристсько-готельного підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
6. Чорненька Н.В. Організація туристської індустрії: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2006. – 264с.
7. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації /<http://www.world-tourism.org>.
8. CNN Hotels // <http://www.cnnhotels.com>.
9. Сайт державної туристичної організації України - /www.tourism.gov.ua.
10. Офіційний сайт Міністерства культури і туризму України - /www.mincult.gov.ua.
11. Словник іншомовних слів / за заг. ред. академіка О. С. Мельничука. – Вид. 2-е, випр. – К. : Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1985. – 968 с.
12. Сокол Т. Г. Основи туризмознавства : навч. посібник / Т. Г. Сокол. – К. : Слов'янський дім, 2006. – 76 с.
13. Кодекс торговельного мореплавства України [станом на 23 трав. 1995 р.] : офіц. вид. / Верховна Рада України. – К. : Ксілон, 2004 – 122 с.
14. Круїзний центр Сільвер Лайнс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkruiz.com>
15. Офіційний сайт компанії "Турбері" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.turberi.ru/?page=news_company&rwid=545
16. Офіційний сайт компанії Carnival Corporation & PLC [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.carnivalcompliance.com/>
17. Офіційний сайт компанії Princess Cruises [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.princess.com>

Додаткові:

1. Годя І. Розвиток річкового круїзного туризму в Україні: минуле і сьогодення / І. Годя // Східноєвропейський історичний вісник. – 2016. – Вип. 1. – С. 86-91.
2. Захаріна А. Г. Визначення сутності та особливостей круїзного туризму / А. Г. Захаріна
3. // Держава та регіони. Серія «Економіка і підприємство». – 2013. – № 3. – С. 39-43.
4. Зацепіна Н. О. Історія виникнення та сучасний стан круїзного туризму в світі / Н. О.
5. Зацепіна // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного
6. університету. – 2012. – Вип. XXXIV. – С. 232-234.
7. Ляховська О. С. Круїзний туризм в Україні / О. С. Ляховська // Наукові записки
8. Рівненського державного гуманітарного університету. – 2011. – Вип. 17. – Т. 2. – С. 25-30.
9. Ляховська О. С. Стан та перспективи розвитку круїзного туризму в Україні початку
10. Афінська конвенція про перевезення морем пасажирів та їх багажу 1974 року. Приєднання від 15.07.1994 р., підстава – 115/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_094#Text (дата звернення: 20.05.2020).
11. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. № 176/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
12. Конвенція про відкрите море. Набрання чинності від 30.09.1962 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_180#Text (дата звернення: 20.05.2020). – Назва з екрану.
13. Міжнародна конвенція з охорони людського життя на морі 1974 р. (СОЛАС-74) (SOLAS). Редакція від 12.12.2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_251#Text (дата звернення: 20.05.2020).
14. Про внесення змін до Правил перетинання державного кордону громадянами України : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 р. № 724 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2010-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
15. Про затвердження Морської доктрини України на період до 2035 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 07.10.2009 № 1307 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1307-2009-%D0%BF#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
16. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 р. № 3857-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text> (дата звернення: 20.05.2020).
17. Про туризм: Закон України від 18.11.2003 р. № 1282-ІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 20.05.2020).

Розробник:

Доцент кафедри ПТВТ к.п.н., доцент Інна Юрївна СКЛЯРЕНКО